

Täysistunto

Torstai 5.11.2015 klo 16.01—18.33

2.4. Suullinen kysymys Suomenlahden tilasta (Anders Adlercreutz r)

Suullinen kysymys SKT 46/2015 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Seuraava kysymys, edustaja Adlercreutz.

Keskustelu

16.43 **Anders Adlercreutz r:** Arvoisa puhemies, ärade talman! Vi fick för cirka en månad sedan läsa i pressen att Ryssland påbörjat ett massivt muddringsprojekt i anslutning till byggandet av en ny hamn utanför S:t Petersburg.

Helsingin Sanomien tietojen mukaan Bronkan sataman ruoppausmassa on noin 28 miljoonaa kuutiometriä eli 165 kertaa enemmän kuin Venäjän ja Saksan Nord Stream -putken alta ruopattiin Suomenlahdella. Suomen ympäristökeskuksen tutkijan mukaan samennus näkyy satelliittikuvissa yli 80 kilometriä leveänä ja 30 kilometriä pitkänä vyöhykkeenä. Satama-alueiden pohjasedimentit sisältävät suuria määriä myrkyjä ja haitta-aineita, ja ruoppaukset saavat nyt nämä haitta-aineet ja myrkyt liikkeelle. Lehdistöstä olemme saaneet myös lukea, että Venäjän ympäristöjärjestöt ovat erittäin huolissaan siitä, miten nämä massat vaikuttavat Itämeren tilaan. Keskustelimme tästä asiasta kuukausi sitten, mutta uuden tiedon valossa kysyn kuitenkin ministeri Tiilikaiselta: onko meillä jo olemassa jonkinlaisia arviota siitä, millaisia ympäristövaikutuksia tällä massiivisella ruoppauksella on?

Ämnar Finland nu vidta några åtgärder med anledning av detta muddringsprojekt?

16.44 **Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itämeren hyvästä tilasta huolehtiminen on Suomen hallituksen yksi tavoite, ja se toteutuu ainoastaan kansainvälisen yhteistyön kautta, missä Helcomin puitteissa esimerkiksi kaikki Itämeren ympärymaat tuota yhteistyötä tekevät.

Suomen ympäristökeskuksen Suomen alueella tekemien mittausten mukaan nuo Venäjän Bronkan sataman ympäristössä tapahtuneet laajat ruoppaukset eivät ole näkyneet pitkälle tänne meidän aluevesillemme. Sen sijaan tuo savisen aineksen aiheuttama samentuma on todella satelliittikuvista selvästi nähtävillä. Suomi on pyytänyt Helcom-kokouksen yhteydessä, jossa käsiteltiin juuri ruoppausmassojen läjittämistä, Venäjältä lisätietoa. Olemme myös suoraan ympäristöministeriöstä kääntyneet Venäjän luonnonvaraministeriön puoleen näitten lisätietojen saamiseksi, ja sieltä on myös vastattu, että he tulevat tarkempia tietoja seuraavassa Helcom-kokouksessa esittämään. Mutta Suomen mittausten mukaan ei vielä ole havaittu mitään vaarallista.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2015 vp

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan.

16.45 Anders Adlercreutz r (vastauspuheenvuoro): Lehtitietojen mukaan näyttää siltä, että omat ympäristöviranomaiset olivat jossain määrin tietämättömiä tästä asiasta. Miten Suomen ja Venäjän välinen yhteistyö ympäristöasioissa toimii nyt tällä hetkellä?

16.46 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro): Suomen ja Venäjän ja Viron välistä yhteistyötä itse asiassa on juuri tehty tässä Suomenlahden ympärillä, ja se on toiminut viranomaistasoilla hyvin, ja myös näitä ruoppauksen vaikutuksia ja mittaustuloksia on viranomaistasolla vaihdettu. Suomen ja Venäjän välistä ympäristöyhteistyötä on tarpeen tehostaa. Meillä ei ole ollut yli kahteen vuoteen ministeritason tapaamisia. Olen ilmoittanut, että otan myönteisesti vastaan kutsun Barentsin ympäristöneuvostoon, minkä Venäjän ministeri on minulle toimittanut, ja toivon tapaavani Venäjän vastaavan ministerin noin kolmen viikon kuluttua.

16.47 Kai Mykkänen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Erittäin hyvä, että Suomenlahden asiat täällä puhututtavat. Tässä asiassa toki Bronkan kohdalla maito on ikään kuin jo kaatunut tielle. Meillä on valitettavasti syntymässä ehkä uusi asia, jossa yhteistyön puute Venäjän kanssa aiheuttaa sen, että me emme voi yhteistä Suomenlahtea suojella niin nopeasti kuin muut haluaisivat, nimittäin suurten risteilyalusten käymäläjätevesien päästäminen puhdistamattomina Suomenlahteen. IMOn piirissä ovat muut Itämeren maat nyt hyvässä yhteistyössä myös Suomen kanssa jättämässä aloitetta, että kiellettäisiin vuodesta 2021 lähtien kaikilta aluksilta käymäläjätevesien mereen päästäminen, mutta valitettavasti Venäjä ei toistaiseksi ole suostunut tähän aloitteeseen yhtymään, vaikka myös Pietarin satamassa on erinomaiset uudet puitteet käymäläjätevesien talteenottoon.

Mitä erityisesti ministerit Berner ja Tiilikainen aikovat tehdä, jotta tässäkin poliittisessa tilanteessa voitaisiin vaikuttaa asiaan, kun Venäjällä ei sinänsä pitäisi olla mitään taloudellista intressiä olla yhdessä meidän kanssa laittamassa (Puhemies koputtaa) amerikkalaisia risteilijöitä kuriin? — Kiitos.

16.48 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro): Edustaja Mykkänen on harvinaisen oikeassa sekä tässä kysymyksen johdannossa että asettelussa. (Oikealta: Hänhän on aina oikeassa!) Suomi on todellakin toiminut aktiivisesti tämän risteilijöitten jätevesien laskukiellon aikaansaamiseksi. Meillä on myös ryhdytty toimiin. Meillä satamissa on olemassa laitteistot, joihin risteilijät voivat jätevedet purkaa turvallisesti, ja ne sen jälkeen käsitellään asiallisesti. Onneksi tämä on tilanne myös valtaosin koko Itämeren ympärysalueella tai satamissa muuallakin. Senpä takia Itämeren ympärysvaltiot ehdottavat IMOlle, että jätevesien lasku loppuisi kokonaan muutaman vuoden kuluessa. Venäjä ei ole toistaiseksi tähän vaateeseen yhtynyt, mutta käsityksemme mukaan, koska kaikki muut maat siihen ovat yhtyneet, on mahdollista, että Kansainvälinen merenkulkujärjestö IMO tekisi tällaisen päätöksen kaikkia muita maita ja satamia koskien, jolloin Venäjän mahdollinen vastahanka jäisi vain heidän omaksi vitsaukseksi Suomenlahden pohjukassa.

Kysymyksen käsittely päättyi.